

Srovnání regionálních rozdílů Číny a Indie ve 2. polovině 20. století

Petr Musil

bakalářská práce

oponentní posudek

Předložená práce se zabývá na jedné straně tradičním tématem – vývojem regionálních rozdílů, na straně druhé atraktivními objekty – populačně největšími zeměmi, jejichž hospodářský vývoj a jeho konsekvence včetně regionálních poutají velkou pozornost. V této souvislosti je pozoruhodné, že větší zájem vyvolává Čína, jejíž ekonomický boom a modernizace nepřináší takové sociální problémy a (etnopolitické) konflikty jako v případě Indie.

Právě tyto skutečnosti a otázky, tedy jaké konsekvence politické, ekonomické, sociální, migrační a kulturní prohlubování regionálních rozdílů přináší, a které jsou na tématu nejzajímavější, ponechává autor – doufám, že jen prozatím – stranou.

Vzhledem k omezenému rozsahu se práce se soustředí na kvantitativní stránku sledovaného procesu, i když nechybí i pokus o explanaci regionálního vývoje a rozdílů mezi zeměmi. Podle hypotéz si autor klade přehnaně velké cíle, které pak nemůže uspokojivě naplnit, což platí zejména pro hypotézu č. 2. Důkaz její platnosti by vyžadoval poměrně rozsáhlou statistickou, resp. ekonometrickou analýzu vlivu liberálních reforem na regionální diferenciaci, která pochopitelně v práci není provedena. Hypotéza č. 3 pak není hypotézou, ale poznatkem vhodným do závěru.

Práce poněkud trpí určitou nevyvážeností, když srovnání zemí na základě převážně makroekonomických charakteristik je věnována více než třetina práce a teoretické přístupy k vlastnímu tématu práce začínají až na str. 17; všechny předchozí kapitoly tedy představují jakýsi rozsáhlý úvod. Pak není divu, že chybí prostor na důkladnější interpretaci zjištěných dat a poznatků.

Z hlediska metodického je postup dostačující, i když bylo možné využít i těch nejjednodušších ukazatelů vyjádření rozdílů, např. vážený a nevážený variační koeficient, event. jednoduchých ukazatelů koncentrace (alespoň v přílohové tabulce).

Formální nedostatky představuje přehnané používání plurálu majesticus (přeskočíme..., ocitneme se., začněme atd.); další pak, že kartogram Indie zachycuje stav před rozdělením Pandžábu a Rádžastánu v roce 1947. Nechápu, kde takový podklad autor vzal.

V informačně jinak bohaté práci překvapivě chybí jediná tabulka s daty za zkoumané jednotky, tedy státy Indie a provincie Číny, přestože výpočty variability vyjádřené v grafech jsou přednostně provedeny právě za tyto jednotky. Údaje za makroregiony by byly na místě, pokud by se jednalo o regiony smysluplně vymezené, tedy především srovnání vývoje makroregionů přímořských a vnitrozemských, resp. periferních.

Přes uvedené nedostatky, autor prokázal, že je schopen vypořádat se s nároky, kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Praha 13.9. 2006

RNDr. Jiří Tomeš